

PART-I
CHILD DEVELOPMENT AND PEDAGOGY

BOOKLET

B

1. Aptitude could be defined as an

- (1) innate ability to develop something novel
- (2) innate ability to acquire proficiency in any special field
- (3) innate ability to adjust with the environment
- (4) innate ability to carry out abstract thinking

సహజ సామర్థ్యంను ఇలా నిర్వచించవచ్చును

- (1) కొత్తదనాన్ని పెంపొందించ గలిగే అంతర్గత సామర్థ్యం
- (2) ఏదైన ప్రత్యేక రంగంలో ప్రావీణ్యాతను ఆర్జించే అంతర్గత సామర్థ్యం
- (3) పరిసరాలతో సర్దుబాటు చేసుకోనే అంతర్గత సామర్థ్యం
- (4) అమూర్త ఆలోచన చేసుకోగలిగే అంతర్గత సామర్థ్యం

2. A conflict occurs when one

- (1) is passive to emotions
- (2) cannot reconcile with his goals
- (3) is incompetent to do one's task
- (4) feels insecure in one's life

స్పృశితో సంఘర్షణా ఇప్పుడు ఏర్పడుతుంది

- (1) ఉద్యోగాలకు నిష్ప్రయోత్పకంగా ఉన్నప్పుడు
- (2) తన లక్ష్యాలతో రాజీనడక పోలేనప్పుడు
- (3) కృత్యమును చేయుటకు సరిపోవు సామర్థ్యం లేనప్పుడు
- (4) జీవితంలో అభిప్రాయ భావించినప్పుడు

3. Gestalt learning occurs through

- (1) intuition
- (2) imitation
- (3) perceptual organization
- (4) expectancy

గెస్టాల్టు అభ్యసనం దీని ద్వారా జరుగుతుంది

- (1) అంతర్దృష్టి
- (2) అనుకరణ
- (3) ప్రత్యక్ష వ్యవస్థీకరణ
- (4) ఆశించటం

4. Observational learning by Bandura emphasizes

- (1) the transmission of social expectations
- (2) the change in behavior due to conditioning
- (3) punishments and rewards
- (4) the process of imitation and modelling

బందూర పరిశీలన అభ్యసనం దీనిని ఉద్ఘాటిస్తుంది

- (1) సామాజిక ఆకాంక్షలను అందివ్వటం
- (2) నిబంధనం వలన ప్రవర్తనలో మార్పు
- (3) దండనలు మరియు బహుమతులు
- (4) అనుకరణ మరియు అనుసరణ ప్రక్రియ

5. One of the following is not the function of motivation.

- (1) It directs the behavior.
- (2) It sustains the behavior.
- (3) It energizes the organism.
- (4) It increases reasoning.

క్రింది వానిలో ప్రేరణ యొక్క విధి కానిది

- (1) ప్రవర్తనను నిర్దేశిస్తుంది
- (2) ప్రవర్తనను స్థిరపరుస్తుంది
- (3) జీవని శక్తివంతం చేస్తుంది
- (4) వివేచనమును పెంచుతుంది

BOOKLET **B**

6. A student who has trouble remembering the location of the African countries, Ghana and Guinea, after learning about the South American country of Guyana has fallen prey to the following type of inhibition.

- (1) Discrimination
- (2) Interference
- (3) Retroactive
- (4) Proactive

దక్షిణ అమెరికా దేశంలోని 'గయానా'ను గురించి అభ్యసించిన తరువాత ఆఫ్రికన్ దేశాలైన 'ఘనా' మరియు 'గినియా' ప్రదేశాలను గుర్తు పెట్టుకోవటంలో ఇబ్బందిపడే విద్యార్థి ఈ రకమైన అవరోధాన్ని ఎదుర్కొంటున్నాడు

- (1) విచక్షణ
- (2) జోక్యం
- (3) తిరోగమన
- (4) పురోగమన

7. Readiness of the learner, the attitude and behavior of the teacher and moral of the class represents one of the following elements of pedagogy.

- (1) The learning performance
- (2) Evaluation of learning
- (3) The learning process
- (4) The learning situation

అభ్యాసకుని సంసిద్ధత, ఉపాధ్యాయుని వైఖరి, ప్రవర్తన మరియు తరగతి గది వైతికత క్రింద ఇచ్చిన బోధనా శాస్త్రాంశాలలోని ఒకదానిని సూచిస్తుంది

- (1) అభ్యసన నిష్పాదన
- (2) అభ్యసన మూల్యాంకనం ✓
- (3) అభ్యసన ప్రక్రియ
- (4) అభ్యసన స్థితి

8. An individual with a learning disability is likely to

- (1) be environmentally disadvantaged
- (2) have motor impairments
- (3) be mentally retarded
- (4) have language difficulties

అభ్యసన వైకల్యత గల వ్యక్తి ఇలా ఉండవచ్చు

- (1) పరిసరాత్మకంగా అసనుకూలతని కలిగి ఉంటాడు
- (2) చలనాత్మక వైకల్యం కలిగి ఉంటాడు
- (3) మానసికంగా వైకల్యం కలిగి ఉంటాడు
- (4) భాషా పరమైన ఇబ్బందులు కలిగి ఉంటాడు

9. Students can improve their comprehension of written material if they use a strategy called SQ4R which is

- (1) study, query, read, review, revise and recite
- (2) survey, question, read, reflect, recite and review
- (3) study, question, read, revision, review and recite
- (4) survey, query, read, review, recite and revision

SQ4R అను వ్యూహాన్ని ఉపయోగించుట ద్వారా విద్యార్థులు లిఖితాంశాలలో అవగాహనను అభివృద్ధి చేసుకోగలుగుతారు. SQ4R అనగా

- (1) చదువు, ప్రశ్న, పఠనం, సమీక్ష, పునర్విమర్శ మరియు కంఠస్థం
- (2) సర్వే, ప్రశ్న, పఠనం, ప్రతిబింబన, కంఠస్థం మరియు సమీక్ష
- (3) చదువు, ప్రశ్న, పఠనం, పునర్విమర్శ, సమీక్ష మరియు కంఠస్థం
- (4) సర్వే, ప్రశ్న, పఠనం, సమీక్ష, కంఠస్థం మరియు పునర్విమర్శ

BOOKLET **B**

10. The student is misbehaving to seek a teacher's attention. The teacher should not

- (1) send the student from the classroom
- (2) use teaching methods that provide an appropriate level of instruction
- (3) attend to the student
- (4) ignore misbehavior, praise good behavior

ఉపాధ్యాయుని అవధానాన్ని కోరి విద్యార్థి అనుచితంగా ప్రవర్తించాడు, ఆ ఉపాధ్యాయుడు చేయకూడనిది

- (1) తరగతి గది నుండి విద్యార్థిని బయటకు వంపాలి
- (2) సరైన బోధనాస్థాయిని అందించే బోధన పద్ధతులను ఉపయోగించాలి
- (3) విద్యార్థిని వట్టించుకోవాలి
- (4) అనుచిత ప్రవర్తనను వట్టించుకోకూడదు, మంచి ప్రవర్తనను పొగడాలి

11. This type of teacher loves and cares for her students and at the same time disciplines them.

- (1) Democratic
- (2) Negligent
- (3) Authoritarian
- (4) Permissive

ఈ రకమైన ఉపాధ్యాయురాలు విద్యార్థులను ప్రేమిస్తూ, జాగ్రత్తగా చూసుకోవటమే కాకుండా వారిని క్రమశిక్షణలో పెడుతుంది

- (1) ప్రజాస్వామిక
- (2) నిర్లక్ష్యమైన
- (3) నిరంకుశ
- (4) అనుమతించే

12. The major shift proposed by NCF-2005 is

- (1) learning in the wider social context
- (2) learning through books
- (3) learning in the class
- (4) learning with teacher monitoring

జాతీయ విద్యా ప్రణాళిక చట్రం, 2005 ప్రతిపాదించిన ప్రధాన మార్పు

- (1) విస్తృత సామాజిక వర్తమానంలో అభ్యసన
- (2) పుస్తకాల ద్వారా అభ్యసన
- (3) తరగతిలో అభ్యసన
- (4) ఉపాధ్యాయుని పర్యవేక్షణలో అభ్యసన

13. Child centered pedagogy means

- (1) plans for the psychological development of children
- (2) makes children answer a teacher's questions
- (3) gives no scope for a child's experiences
- (4) makes children reproduce textual knowledge

శిశుకేంద్రిక బోధన అనగా

- (1) పిల్లల మానసిక వికాసం కై ప్రణాళికను రూపొందించుట
- (2) పిల్లలు ఉపాధ్యాయుల ప్రశ్నలకు సమాధానం చెప్పేలా చేయుట
- (3) పిల్లవాడి అనుభవాలకు అవకాశం ఇవ్వకుండుట
- (4) పిల్లలను పుస్తక జ్ఞానాన్ని యధాతథంగా చెప్పేలా చేయుట

14. The law that can be applied to the proverb, "Nothing succeeds like success" is the

- (1) law of use
- (2) law of disuse
- (3) law of readiness
- (4) law of effect

"నధింగ్ సక్సీడ్స్ లైక్ సక్సెస్" అను సామెతను ఈ సూత్రానికి అన్వయించుకోవచ్చు

- (1) ఉపయోగ సూత్రం
- (2) అనుచయోగ సూత్రం
- (3) సంసిద్ధత సూత్రం
- (4) ఫలిత సూత్రం

15. One of the following is not a principle of development.

- (1) A reversible process
- (2) A predictable process
- (3) A dynamic process
- (4) A continuous process

క్రింది వానిలో అభివృద్ధి సూత్రము కానిది

- (1) విపర్యయ ప్రక్రియ
- (2) ప్రాగుక్రీకరించగలిగే ప్రక్రియ
- (3) గతిశీల ప్రక్రియ
- (4) నిరంతర ప్రక్రియ

16. One of the following is an example of fine motor skills.

- (1) Palm grasping
- (2) Sitting
- (3) Crawling
- (4) Walking

క్రింది వానిలో సూక్ష్మ చలనాత్మక నైపుణ్యమునకు ఉదాహరణ

- (1) అరచేతితో పట్టుకొనుట
- (2) కూర్చోనుట
- (3) ప్రాకుట
- (4) నడచుట

17. Rapid growth and development is observed in the developmental stage of

- (1) late childhood
- (2) young adulthood
- (3) infancy
- (4) early childhood

ఈ అభివృద్ధి దశలో పెరుగుదల, వికాసం వేగంగా ఉండుటాన్ని గమనిస్తాం

- (1) ఉత్తర బాల్యదశ
- (2) పయోజనదశ ప్రారంభం
- (3) శైశవదశ
- (4) పూర్వ బాల్యదశ

18. One of the following does not belong to the processes of adaptation given by Piaget..

- (1) Sensation
- (2) Equilibration
- (3) Assimilation
- (4) Accommodation

క్రింది వానిలో పియాజె తెలిపిన అనుకూలత ప్రక్రియకు చెందనిది

- (1) సంవేదన
- (2) సమతుల్యత
- (3) సాంశీకరణం
- (4) అనుగుణ్యం

19. One of the following is not a characteristic feature of personality.

- (1) It is stable.
- (2) It includes cognitive and affective components.
- (3) It is unique and specific.
- (4) It is coherent and continuous.

క్రింది వానిలో మూర్తిమత్తు లక్షణము కానిది

- (1) స్థిరంగా ఉంటుంది ,
- (2) జ్ఞానాత్మక మరియు భావావేశ అంశాలను కలిగి ఉంటుంది
- (3) అద్వితీయమైనది మరియు నిర్దిష్టమైనది
- (4) పొందికైనది మరియు నిరంతరమైనది

20. One of the following methods helps to study children with special needs.

- (1) Case study method
- (2) Introspection method
- (3) Interview method
- (4) Experimental method

క్రింది వానిలో ప్రత్యేక అవసరాలు గల పిల్లలను అధ్యయనము చేయుటకు దోహదపడే పద్ధతి

- (1) వ్యక్తి అధ్యయన పద్ధతి .
- (2) అంతః పరీక్షణ పద్ధతి
- (3) పరిష్కార పద్ధతి
- (4) ప్రయోగాత్మక పద్ధతి

21. The term, "developmental tasks" is given by

- (1) Kohlberg
- (2) Vygotsky
- (3) Piaget
- (4) Havighurst

'వికాస కృత్యాలు' అను పదమును ప్రతిపాదించిన వారు

- (1) కోహ్లబర్గ్
- (2) వైగాట్స్కీ
- (3) పియాజె
- (4) హావిగ్హర్స్ట్

22. The domain which is concerned with the learning of emotional expression and management of feelings is the

- (1) cognitive domain
- (2) psychomotor domain
- (3) affective domain
- (4) semantic domain

ఉద్వేగాల ప్రకటన మరియు భావాల నిర్వహణల అభ్యసనమునకు సంబంధించిన రంగము

- (1) జ్ఞానాత్మక
- (2) మానసిక చలనాత్మక
- (3) భావావేశ
- (4) సమాంబిక్

23. A student begins to fear public speaking after being ridiculed by her classmates during a recitation exercise. In classical conditioning terms, her newly acquired 'fear' would be due to a/an

- (1) unconditioned stimulus
- (2) unconditioned response
- (3) conditioned stimulus
- (4) conditioned response

ఒక విద్యార్థి వద్య పఠన అభ్యాసం చేసినప్పుడు తోటి విద్యార్థులు హేళన చేయడం వలన ఆమె పదిమందిలో మాట్లాడుటకు భయపడడం మొదలయ్యింది. సాంప్రదాయక నిబంధనము ప్రకారము ఆమె క్రొత్తగా నేర్చుకున్న 'భయము'

- (1) నిర్బిబంధిత ఉద్దీపన
- (2) నిర్బిబంధిత ప్రతిస్పందన
- (3) నిబంధిత ఉద్దీపన
- (4) నిబంధిత ప్రతిస్పందన

24. "Mind has a quality to organize things". This basic thought is related to

- (1) connectivism
- (2) behaviorism
- (3) classical conditioning
- (4) constructivism

'మనస్సుకు మున్నగులను వ్యవస్థీకరించే గుణం ఉంది' ఈ ప్రాథమిక ఆలోచన దీనికి సంబంధించినది

- (1) సంధాన వాదము
- (2) ప్రవర్తనావాదము
- (3) సాంప్రదాయక నిబంధనము
- (4) నిర్మాణాత్మక వాదము

25. Aggressiveness, destructiveness, disobedience, noncooperation, etc., are characteristics of a

- (1) conceptual disorder
- (2) neurological disorder
- (3) behavioral disorder
- (4) physiological disorder

కోపము, ధ్వంసము చేయుట, అవిధేయత, సహాయ నిరాకరణ మొదలగునవి దీని లక్షణాలు

- (1) భావనాత్మక అవస్థాస్థ
- (2) నరాల సంబంధిత అవస్థాస్థ
- (3) ప్రవర్తనా అవస్థాస్థ
- (4) శరీరధర్మ అవస్థాస్థ

26. One of the following qualities is not expected of a good teacher.

- (1) Sharing warmth, enthusiasm and caring
- (2) Communicating freely with students
- (3) Using the usual method of instruction for all students
- (4) Acquiring knowledge about the student as background

క్రింది వాటిలో మంచి ఉపాధ్యాయుడికి ఉండకూడని లక్షణము

- (1) విద్యార్థులతో స్నేహపూర్వకంగా ఉత్సुकతతో ఉండి వారిని జాగ్రత్తగా చూచుకొనుట
- (2) విద్యార్థులతో స్వేచ్ఛగా మాట్లాడుట
- (3) విద్యార్థులందరికీ సాధారణ బోధన పద్ధతిని ఉపయోగించుట
- (4) విద్యార్థి జ్ఞానమును నేపథ్యముగా తీసుకునుట

27. The following kind of evaluation is given during instruction.

- (1) Formative evaluation.
- (2) Summative evaluation.
- (3) Continuous comprehensive evaluation.
- (4) Criterion referenced evaluation

క్రింది వానిలో బోధన చేసేటప్పుడు జరిపే మూల్యాంకన విధానము

- (1) నిర్మాణాత్మక మూల్యాంకనము
- (2) సమగ్ర మూల్యాంకనము
- (3) నిరంతర సమగ్ర మూల్యాంకనము
- (4) ప్రమాణాత్మక మూల్యాంకనము

28. According to the "Right to Education Act, 2009", which of the following is not correct?

- (1) Child shall be admitted to the appropriate age class
- (2) Child shall be required to pass the board examinations before the completion of elementary education
- (3) Right of all children (6-14 years) to free and compulsory education
- (4) No child shall be denied admission for lack of birth and transfer certificate

క్రింది వానిలో విద్యాసూక్ష్మ చట్టము-2009 ప్రకారము సరికానిది

- (1) పిల్లవాడికి వాడి వయస్సుకు తగిన తరగతిలో ప్రవేశం కల్పించుట
- (2) ఎల్.ఎం.బి.టి. విద్య పూర్తి చేయుటకు ముందు పిల్లవాడు బోర్డు పరీక్షలలో పాస్ అవ్వాలి
- (3) బాలలందరికీ (6-14 సం॥) ఉచిత, నిర్బంధ విద్యాసూక్ష్మ
- (4) ఏ పిల్లవాడికి జన్మద్రవ్యపత్రం, బదిలీ పత్రం లేదని పాఠశాలలో ప్రవేశమును నిరాకరించకూడదు

29. The main characteristic feature of an adolescent's social development is

- (1) guilt
- (2) abstract thinking
- (3) puberty
- (4) identity

కౌమారుల సాంఘిక వికాసంకు చెందిన ముఖ్యమైన లక్షణము

- (1) అపరాధం
- (2) అమూర్త ఆలోచన
- (3) యౌవనారంభదశ
- (4) గుర్తింపు

30. Kohlberg believes that

- (1) moral judgment is not dependent on environmental input
- (2) the final level of moral judgment reached depends on the socio-economic status
- (3) levels of moral judgment unfold in a random order
- (4) the movement from one level of moral judgment to another is dependent on advances in cognitive maturity

కోహ్లబర్గ్ దీనిని నమ్ముతారు

- (1) నైతిక నిర్ణయం వదిసరాల ఉత్పాదకంపై ఆధారపడదు
- (2) అంతిమ నైతిక నిర్ణయ స్థాయిని చేరటం సాంఘిక-ఆర్థిక స్థితిపై ఆధారపడుతుంది
- (3) నైతిక నిర్ణయ స్థాయిలు యాదృచ్ఛికంగా స్వక్రమపుతాయి
- (4) ఒక నైతిక నిర్ణయ స్థాయి నుండి వేరొక స్థాయికి మారటం జ్ఞానాత్మక పరిపక్వత పై ఆధారపడుతుంది

PART-II
LANGUAGE I - TELUGU

BOOKLET

31-35 కింది గद्याన్ని చదివి 31 నుండి 35 వరకు ప్రశ్నలకు సమాధానాలు గుర్తించండి.

మరో ప్రపంచం మరో ప్రపంచం అని కలలు కంటూ కవిత చెప్పాడొక మహాకవి. అతను ఉపాంహస మరో ప్రపంచంలో అందరికీ పుష్కలంగా తీసడానికి తిండి, కట్టుకోసడానికి బట్ట, ఉండడానికో విన్న ఇల్లు ఇలా ఉంచే ఇది రామరాజ్యం, ప్రజారాజ్యం. ఇవి మనిషి కోరే కనీసపు సౌకర్యాలు.

అందరూ వీటికోసమే పరితపించేది. కాని ఇంతటితో మనసు తృప్తి పడుతుందా? ఏమో! అన్నీ ఉన్నా అసంతృప్తి మనిషి స్వభావం. మనసు ఏవో ఉపాలోతో తనకో నరకం సృష్టించుకుని అపఖలీ వాళ్లకోక 1 సృష్టిస్తూ ఉంటుంది. అన్నీ ఉన్నా స్వర్గసీమ ఎప్పుడూ అందుబాటులోనే ఉన్నట్లుండి ఎప్పుడూ అల్లంత దూరంలోనే ఉంటుంది.

మనిషికి జంతువుకి ఉన్న తేడా మనసు, ఉపాంహసకీ, ఆలోచించే శక్తి. మరి ఇది పరమో! శావమో! ప్రతి వ్యక్తిని ఒక ప్రత్యేకమైన రంగు కల్గిస్తంది. ఇంక ప్రపంచమంతా అతనికి ఆరంగులోనే కనిపిస్తుంది. ఒక్కొక్కరిని ఒక్కొక్కరంగు నువ్వుచూసేది పచ్చరంగు కాదునుమా, ఇది నిజానికి నీలం రంగు అని ఎంత చెప్పినా అతనికి అర్థం కాదు. అతనికి కనిపించేది 2 మాత్రమే. మనకు కనిపించేది నీలం రంగు మాత్రమే. ఇది మన పూర్వజన్మ సంస్కారమో, మన కర్మఫలమో ఏదో! ఈ రంగులు సృష్టించేది మనస్సు. ఇది ఒక రకమైన బరువు, మనకూ మన చుట్టూ ఉన్న వాళ్లకూ.

ఈ మనసు సరకాన్నీ సృష్టించగలదు. స్వర్గాన్నీ సృష్టించగలదు. నిర్మలంగా ఉన్న నీటిలో నీడలు సృష్టించ గలదు. ఇది మన అధీనంలో ఉన్నట్లే ఉంటుంది. నిజానికి మనమీద అధికారం చెలాయిస్తూ ఉంటుంది. అందుకే కాబోలు అన్నారు మహనీయులు “మన యేవ మను ష్యాణాం 3 బంధ మోక్షణాత్” అని.

- 31. ఈ గద్యంలోని మొదటి భాగంలో సరయిన మాట
 - (1) స్వర్గం
 - (2) సరకం
 - (3) భూమి
 - (4) నాకం
- 32. ఈ గద్యంలోని రెండవ భాగంలో సరయిన మాట
 - (1) ఎర్ర రంగు
 - (2) నీలం రంగు
 - (3) పచ్చ రంగు
 - (4) నల్ల రంగు
- 33. ఈ గద్యంలోని మూడవ భాగంలో సరయిన మాట
 - (1) కారణం
 - (2) ప్రయోజనం
 - (3) విమోచనం
 - (4) కార్యం

- 34. ఈ గద్యంలో సూచన ప్రాయంగా ప్రస్తావించిన మహాకవి
 - (1) వన్నయ
 - (2) శ్రీశ్రీ
 - (3) కృష్ణశాస్త్రి
 - (4) ఆరుద్ర
- 35. మనస్సు సృష్టించ గలిగినవి
 - (1) నిర్మలంగా ఉన్న నీటిలో కల్లోలాలు
 - (2) నిర్మలంగా ఉన్న నీటిలో అలలు
 - (3) కల్లోలంగా ఉన్న నీటిలో నీడలు
 - (4) నిర్మలంగా ఉన్న నీటిలో నీడలు

36 నుండి 40 వరకు ప్రశ్నలకు కింది పద్యాన్ని చదివి సమాధానాలు గుర్తించండి.

ఆనతి యిచ్చెనా యది శిలాక్షరమెవ్వనినేని మెచ్చెనా

వాని గృతార్థుచేయు పగవాడయినన్ శరణంబు జొచ్చెనా

యా నరు నేరమొంపక తునంతుటి వానినొనర్చు నిచ్చెనా

యేసుగు పాడి యీడు గలదే దఘునాథ న్నవ మాలికిన్.

36. ఈ పద్యం రచించిన కవి

- (1) దఘునాథ రాయలు
- (2) విజయ రాఘవ రాయలు
- (3) చేసుకూర వేంకట కవి
- (4) సముఖం వేంకట కృష్ణనాయకుడు

37. దఘునాథ రాయలు కృతార్థుని చేసేప్పట్టి

- (1) పగవాడు
- (2) యాచకుడు
- (3) మెచ్చినవాడు
- (4) నేరంచేసినవాడు

38. దఘునాథ రాయల ఆజ్ఞ ఇటువంటిది

- (1) నీటిపై రాత
- (2) లోపళ్లారు
- (3) కాగితం మీది రాత
- (4) రాతి పై రాసిన రాత

39. 'ఏసుగు పాడి' అన్న జాతీయానికి అర్థం

- (1) ఎంతో విక్రమ
- (2) చాలా తక్కువ
- (3) ఏసుగు న్యాయం
- (4) అంతంతమూత్రం

40. ఈ పద్యం పుత్రం

- (1) చంపకమూల
- (2) ఉత్పలమూల
- (3) మత్తేభం
- (4) శార్దూలం

41. వీర అంచే మృత్యుని అర్థం. ప్రస్తుతం స్త్రీలు ధరించే మృత్యు విశేషమని అర్థం ఇటువంటి అర్థ పరిణామాన్ని అర్థ సంకోచం అంటారు. కింది వాటిలో అర్థ సంకోచం జరిగిన వదాలు

- (1) చందమామ, వస్త్రాదు, కోక
- (2) ఛాందసుడు, కైంకర్యం, వత్రం
- (3) సీసా, నూనె, ముష్టి
- (4) ఆరాధ్యుడు, సీసా, వత్రం

42. 'రేడియో వినిపిస్తూ, పనిచేయిస్తే కార్మికులు ఎక్కువ పని చేయ గలుగుతారు' ఈ వాక్యంలోని అసమావక క్రియలు

- (1) తుమున్నర్థకం, చేదర్థకం
- (2) శత్రర్థకం, చేదర్థకం
- (3) క్షార్థకం, అన్యర్థకం
- (4) శత్రర్థకం, తుమున్నర్థకం

43. 'తీర్థం' అన్న మాటకు అర్థాలు

- (1) పుణ్యనది, ఉపాధ్యాయుడు, కాంతి
- (2) పుణ్యనగరం, మార్గం, శిఖరం
- (3) పుణ్యోదకం, యజ్ఞం, శాస్త్రం
- (4) పుణ్యక్షేత్రం, జలం, తీరం

44. 'జల విషాగం' అనే జాతీయానికి అర్థం

- (1) చంద్రుని మీది పాషాణం
- (2) కుందేటి కొమ్ము
- (3) చంద్రునిలోని మచ్చ.
- (4) చంద్రుని వెన్నెల

45. బహువ్రీహి సమాసానికి ఉదాహరణలు

- (1) చక్రపాణి, కుంభకారుడు, నెలతొల్పు
- (2) నలుప, చక్రపాణి, కమలాక్షుడు
- (3) అతిరఘుడు, చక్రపాణి, వీతాంబరుడు
- (4) నలుప, సంచారసాగరం, పూబోడి

46. 'అయోమయం' అన్న మాటను విడదీసి రాస్తే

- (1) అయమ్ + మయం
- (2) అయ + మయం
- (3) అయో + మయం
- (4) అయః + మయం

47. 'సవిత మంత్రసాని జల రాశి యేతల్లి

పాకశాసనుండు పరమగురుడు

సరుల నాల్క లెక్కి నర్దించి మెప్పించు' ఈ పాడుపు

కథకు అర్థం

- (1) ఉప్పు
- (2) వెన్న
- (3) సరస్వతి
- (4) ఎండ

48. శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి సడిపిన పత్రిక

(1) విశాలాంధ్ర

(2) ప్రపంచాంధ్ర

(3) ప్రబోధాంధ్ర

(4) ప్రబుద్ధాంధ్ర ✓

49. గుడిపాటి వెంకటచలం రచనల్లో 'ఓపువ్వుపూసింది', 'సావిత్రి' ఈ ప్రక్రియలకు చెందిన రచనలు

(1) కవిత, కథానిక

(2) నవల, కవిత

(3) నవల, నాటకం ✓

(4) కథానిక, నాటిక

50. కవిత్వంలో రుచి ఉంది కవిత్వంలో పాకం ఉంది. భోజనంలో రుచి ఉంది. భోజనంలో పాకం ఉంది. ఈ వాక్యాలను సంయుక్త వాక్యంగా మార్చిస్తే.

(1) కవిత్వంలో భోజనంలో రుచి ఉంది. కవిత్వంలో భోజనంలో పాకం ఉంది.

(2) కవిత్వంలో, భోజనంలో రుచి, పాకం ఉన్నాయి. ✓

(3) కవిత్వంలో భోజనంలో రుచి ఉంది. కవిత్వంలో భోజనంలో పాకం ఉంది.

(4) కవిత్వంలో రుచి, పాకం ఉన్నాయి. భోజనంలో రుచి, పాకం ఉన్నాయి.

51. కింది వాక్యాలలో అకర్మక క్రియతో ఉన్న వాక్యం

(1) ధర్మం నాలుగు పాదాలా నడిచింది, ✓

(2) మరదలు బాపను ఆటపట్టించింది

(3) శ్రీనాథుడు నైషధం రవించాడు

(4) రాయలు పచ్చల హారం బహుకరించాడు

52. 'లోకములో యీసూత్ర శబ్దమునకు కీలకమనెడి యర్థమున్నది' ఈ వాక్యానికి సరయిన ఆధునిక ప్రామాణిక భాషా వాక్యం

(1) లోకంలో ఈ సూత్రశబ్దమునకు కీలకమును నర్థము కలదు

(2) లోకంలో ఈ సూత్రశబ్దానికి కీలకమనెడియర్థం కలదు

(3) లోకమునందు ఈ సూత్రశబ్దానికి కీలకమనే యర్థమున్నది.

(4) లోకంలో ఈ సూత్రశబ్దానికి కీలకమనే అర్థం ఉంది ✓

53. కింది వాక్యాలలో కర్మక వాక్యం

(1) వాల్మీకినే రామాయణం రవించబడింది

(2) రామాయణం వాల్మీకి రచితం

(3) వాల్మీకి రామాయణం రవించాడు. ✓

(4) రామాయణం వాల్మీకి కృతం

54. పదక్రమం సరిగ్గా ఉన్న వాక్యం

(1) నాకు కాస్త ఇబ్బంటి ఆలోచనలు రాగానే దూరంగా జరిగి అతనికి కూర్చోవాలనిపించింది

(2) ఇబ్బంటి ఆలోచనలు రాగానే నాకు కాస్త అతనికి దూరంగా జరిగి కూర్చోవాలనిపించింది. ✓

(3) ఇబ్బంటి ఆలోచనలు రాగానే కాస్తనాకు అతనికి జరిగి దూరంగా కూర్చోవాలనిపించింది.

(4) ఇబ్బంటి ఆలోచనలు నాకు కాస్త అతనికి రాగానే దూరంగా జరిగి కూర్చోవాలనిపించింది

55. గద్యబోధన సందర్భంలో ఉపాధ్యాయుడు

వ్యాకరణశాస్త్రాలను బోధించ వలసిన సమయం

(1) చర్చ అనంతరం

(2) విద్యార్థుల మౌన పఠనానికి ముందు .

(3) ఉపాధ్యాయుని ఆదర్శ పఠనం కంటే ముందు

(4) విద్యార్థుల బాహ్యపఠనం తర్వాత

56. లఘూత్తర ప్రశ్నలు సిద్ధం చేసేటప్పుడు

ఉపాధ్యాయుడు దృష్టిలో పెట్టుకోవలసిన అంశం

(1) మాదిరి సమాధానాలను ముందే రాసి ఉంచుకోవాలి

(2) ప్రతిప్రశ్నను ఫలితాల ఆధారంగా

రూపొందించుకోవాలి

(3) ప్రతిప్రశ్నకు స్పష్టమైన ఒకే సమాధానం రావాలి

(4) కాదు, రాదు వంటి ప్రశ్నలను అడగాలి

57. విద్యార్థులలో సముచిత మనోవైఖరులు

పెంపొందించడానికి ఉపాధ్యాయుడు దృష్టిలో

పెట్టుకోవలసిన స్పష్టికరణలో ఒకటి

(1) విమర్శనాత్మక దృష్టికలిగి ఉండడం .

(2) శైలి భేదాలను పరికించడం

(3) నుడికారపు సాంపును ప్రదర్శించడం

(4) ధ్వన్యర్థాలను గ్రహించడం

58. తరగతి గదిలో విద్యార్థుల శ్రమణనైపుణ్యాన్ని

పెంపొందించడానికి ఉపాధ్యాయుడు దృష్టిలో

పెట్టుకోవాల్సిన ఒక అంశం

(1) క్షుణ్ణ పఠనం చేయించడం

(2) కఠిన పదాలను పఠించడం చేయడం

(3) పాఠాలను బాహ్యంగా చదివించడం,

(4) పాఠాలను మౌనంగా చదివించడం

59. శిక్షణ బదలాయింపు సూత్రాన్ని అనుసరించి ప్రధాన

వాచక అధ్యయనం ఇందుకు తోడ్పడుతుంది.

(1) భాషాశాస్త్రాల సాధన ద్వారా విద్యార్థులలో పఠనాసక్తిని పెంపొందించడం

(2) మాతృభాష ద్వారా సాధించిన భాషా నైపుణ్యాలను ఇతరభాషల అధ్యయనానికి వినియోగించడం

(3) భాషానైపుణ్యాల అభివృద్ధి ద్వారా భాషాశాస్త్రాలను సాధించడం

(4) భాషాభిరుచి పెంపొందించడం ద్వారా విరామ కాలాన్ని సద్వినియోగం చేయడం .

60. విద్యాసాంకేతిక శాస్త్ర వినియోగం ఉపాధ్యాయులకు

అందించే పరిజ్ఞానం

(1) భాషా బోధన పద్ధతులు, బోధనాభ్యసన సామగ్రి తయారీకి సంబంధించిన శాస్త్రీయ పరిజ్ఞానం

(2) భాష మారేపద్ధతులు, భాషాచార్య పద్ధతుల పరిజ్ఞానం .

(3) భాషా నిర్మాణ, భాషాబోధన పద్ధతుల పరిజ్ఞానం

(4) భాషా నిర్మాణాన్ని, భాషమారే పద్ధతులను తులనాత్మకంగా, శాస్త్రీయంగా అధ్యయనం చేసే పరిజ్ఞానం

PART-III
LANGUAGE II - ENGLISH

BOOKLET **B**

61. Choose the grammatically correct sentence.
(1) I'll see you next Friday.
(2) I'll see you on the next Friday.
(3) I'll see you on next Friday..
(4) I'll see you the next Friday.
62. If it hadn't been for your help, I don't know
Choose the correct answer.
(1) what I'd done.
(2) what I'd have been done
(3) what I'd have done
(4) what I'd had done
63. I wonder if we the doctor to look at Mary.
Choose the correct phrase to fill in the blank.
(1) couldn't ask ✓
(2) shouldn't ask
(3) hadn't ask
(4) haven't ask
64. You can only come in a few minutes.
Choose the appropriate word to fill in the blank.
(1) since
(2) within
(3) during.
(4) for
65. He gave her many advices.
This sentence may be edited as
(1) He gave her many pieces of advice.
(2) He gave her much advice.
(3) He offered her many advices.
(4) He gave her some advices,
66. Identify the part of the sentence that has an error.
A) It is not the urge
B) to take revenge that
C) terrifies Hamlet,
D) but the gravitation of this nature.
(1) B) ✓
(2) C)
(3) A)
(4) D)
67. 'Where ?' 'In a village near Vijayawada'.
Fill in the blank, choosing the correct answer.
(1) your uncle lives
(2) does your uncle live ✓
(3) lives your uncle live
(4) do your uncle live
68. Oedipus, the King is the greatest of all tragic characters.
Comparative degree of this sentence is Oedipus, the King is
(1) a great tragic character.
(2) a greater tragic character.
(3) greater than any other tragic character.
(4) the greater than some tragic characters.
69. Of all the words given below, one is given entry in the dictionaries.
Identify it.
(1) lieutenant ✓
(2) lieutenant
(3) leutenant
(4) leiutenant

BOOKLET **B**

70. As a performing artiste, Dr. M. Balamuralikrishna made his debut at the age of eight. The underlined word implies

- (1) the first performance before an audience ✓
- (2) acting in the musical plays
- (3) entry in the primary class
- (4) initiation into music

71. Kamala's exhilarating performance left the audience awestruck. Here exhilarating means

- (1) exhausting
- (2) exhaustive
- (3) boring
- (4) exciting ✓

72. In the (regression) violence of the epic, everyone is as wrathful as Achilles.

Use the suitable form for the word given in the brackets.

- (1) regress
- (2) regressive ✓
- (3) regressed
- (4) regressing

73. The sheer magic of the recital was spellbinding!

The sentence indicates

- (1) there was a magic show before the recital,
- (2) it was a boring recital
- (3) it was a wonderful recital ✓
- (4) the recital lacked magnificence

74. The party was excellent, and I'd like to thank all

Choose the correct answer to complete the sentence.

- (1) concerned people ✓
- (2) people with concern
- (3) responsible people
- (4) people responsible ✓

75. Only one of the following sentences is edited. Find the edited sentence.

(1) He peremptorily dismissal of all allegation as the farcical attempt to tarnish his integrity.

(2) He peremptorily dismissed all allegations as a farcical attempt to tarnish his integrity. ✓

(3) He dismissed peremptorily all allegations as farcical attempt to tarnishing his integrity. ✓

(4) He dismissed peremptorily all of allegation as the farcical attempt to tarnish his integrity.

76. Identify the sentence in which adverbs have been used in the correct order.

(1) He sang wonderfully at the theatre yesterday evening. ✓

(2) He sang at the theatre wonderfully yesterday evening.

(3) He came here today by train. ✓

(4) He came here by train next month.

77. A. Didn't you go to the cinema yesterday?

B.

Identify B's response.

(1) Yes, I didn't. ✓

(2) No, I do.

(3) Yes, I did.

(4) No, I did.

78. Smoking is to anyone's health.

Choose the correct word to fill in the blank.

- (1) detrimental
- (2) deteriorating
- (3) disillusionary
- (4) injury ✓

79. Alexandrian libraries were gutted down by the invading Huns.

Active voice of this sentence will be

- (1) The invading Huns had gutted down the Alexandrian libraries.
- (2) The invading Huns gutted down the Alexandrian libraries ✓
- (3) The invading Huns gutting down the Alexandrian libraries.
- (4) The invaded Huns gutting down the Alexandrian libraries.

80 to 84 : Read the following passage carefully and answer the questions given below it.

When the motorcar was first introduced, it was a clumsy, noisy machine that labored along the street at a pace no faster than that of a trotting horse. People looked at it with suspicion and fear.

Since then, the motorcar has come a long way and is today a combination of beauty, luxury and efficiency. The modern automobile, sleek and streamlined with its brilliant hues, is an aesthetically appealing object, almost a work of art. You can travel in it in absolute comfort at an incredible speed,

and yet feel no fatigue at the end of day's journey. The engine is a masterpiece of mechanical ingenuity and seldom lets you down if you maintain it well.

80. What was the motorcar like when it was first introduced?

It was

- (1) an attractive, silent machine
- (2) an awkward, noisy machine
- (3) a big and unpleasant machine
- (4) a small, useless machine

81. The speed of the first motorcar was compared to a

- (1) limping horse ✓
- (2) horse moving quickly
- (3) horse refusing to move
- (4) sleeping horse

82. The modern automobile is a

- (1) beautiful object and a work of art
- (2) noisy and ugly vehicle
- (3) clumsy machine
- (4) vehicle that breaks down very often

83. The modern automobile is

- (1) cheap and irreparable
- (2) shiny but rough
- (3) uncomfortable and moves at a low speed
- (4) comfortable and goes at a high speed ✓

84. The engine is the best example of man's

- (1) inventiveness ✓
- (2) backwardness
- (3) helplessness
- (4) laziness

BOOKLET **B**

85. Information transfer takes place in
..... direction(s).

- (1) three
- (2) four
- (3) one
- (4) two ✓

86. If a student's answer script is
evaluated by two examiners, they
must award nearly the same
number of marks. Then we can say
that the test is

- (1) practical
- (2) reliable ✓
- (3) scorable
- (4) valid

87. Substitution drill is a technique
used in

- (1) the grammar-translation
method
- (2) the communication-language
teaching method
- (3) the audio-lingual method
- (4) the direct method

88. Articulatory phonetics deals
with

- (1) production of sounds
- (2) distortion of sounds
- (3) reception of sounds
- (4) transmission of sounds

89. A 'Diphthong' could be described as
a combination of

- (1) a consonant and a vowel
- (2) two consonant clusters
- (3) two pure vowel sounds
- (4) two consonant sounds ✓

90. Which is the first stage among the
following in planning a lesson?

- (1) Presentation stage ✓
- (2) Feedback stage
- (3) Performance stage
- (4) Practice stage

PART-IV (b)
SOCIAL STUDIES

BOOKLET **B**

91. The layer that reflects the radio waves back to the surface of the earth is

- (1) exosphere
- (2) troposphere
- (3) ionosphere
- (4) stratosphere

వాతావరణం లోని ఈ పొర 'రేడియో తరంగాలను' వెనుకకి తిప్పి భూఉపరితలానికి పంపుతుంది

- (1) షూన్యావరణము
- (2) ట్రోపో ఆవరణము
- (3) ఐనో ఆవరణము
- (4) స్ట్రాటో ఆవరణము

92. 'Missiles' are manufactured by

- (1) Nuclear Fuel Complex
- (2) Bharat Dynamics Ltd.
- (3) Hindustan Aeronautics Ltd.
- (4) Bharat Heavy Plates and Vessels Ltd.

'మిస్సైల్స్' ను తయారు చేయు సంస్థ

- (1) న్యూక్లియర్ ఫ్యూయల్ కాంప్లెక్స్
- (2) భారత డైనమిక్స్ లిమిటెడ్
- (3) హిందుస్తాన్ ఏరోనాటిక్స్ లిమిటెడ్
- (4) భారత్ హెవీ ప్లేట్స్ అండ్ వేస్సెల్స్ లిమిటెడ్

93. The conventional sign 'R.H.' on a given map denotes a

- (1) rural habitation
- (2) regional habitation
- (3) railway house
- (4) rest house

యివ్వబడిన మాన చిత్రములో 'R.H.' అను సాంకేతిక చిహ్నం దీనిని సూచిస్తుంది

- (1) గ్రామ ఆవాసము
- (2) ప్రాంతీయ ఆవాసము
- (3) రైల్వే హౌస్
- (4) విశ్రాంతి గృహము

94. Identify the countries which have a coastal line in 'Africa'.

- (1) Zambia, Mali
- (2) Zimbabwe, Chad
- (3) Libya, Egypt, Morocco
- (4) Niger, Uganda

ఆఫ్రికాలో తీరరేఖ కలిగిన దేశాలు

- (1) జాంబియా, మాలి
- (2) జింబాబ్వే, చాడ్
- (3) లిబియా, ఈజిప్టు, మొరాకో
- (4) నైజర్, ఉగాండా

95. 'Cyclones' are known by this name in the Gulf of Mexico.

- (1) Willy-Willy
- (2) Cyclones
- (3) Hurricanes
- (4) Typhoons

'గల్ఫ్ ఆఫ్ మెక్సికో' లో 'తుఫానుల'ను ఈ విధంగా పిలుస్తారు

- (1) విల్లీ-విల్లీ
- (2) సైక్లోన్లు
- (3) హరకేన్లు
- (4) టైఫూన్లు

BOOKLET **B**

96. The cause for inclination of the earth towards the east is

- (1) due to the presence of oceans and continents.
- (2) the weight of 'ice' in Antarctica is more than the weight of continents in the northern hemisphere.
- (3) it has a slight bulge at the equator.
- (4) the Greenwich Meridian divides the earth into two halves.

భూమి యొక్క 'అక్షం' తూర్పు వైపుకి వాలి ఉండడానికి గల కారణం

- (1) ఖండాలు, సముద్రాలు ఉనికి
- (2) ఉత్తరార్ధ గోళంలోని ఖండాల బరువు కన్నా అంటార్కిటికాలోని మంచు బరువు అధికం కావడం

(3) భూమధ్య రేఖ వద్ద కొద్దిగా ఉబ్బెత్తుగా ఉండటం

(4) గ్రీన్ విచ్ అక్షాంశ పలు భూమిని రెండు అర్ధభాగాలుగా విభజించడం

97. This will happen if the earth's rotation is stopped.

- (1) The earth loses magnetic force at the poles and it is attracted towards the sun.
- (2) The moon's revolution will be stopped.
- (3) The poles will change their places.
- (4) The water bodies will go dry.

భూ భ్రమణం ఆగిపోయితే ఇది జరుగుతుంది

(1) భూమి ధ్రువాల వద్ద అయస్కాంత శక్తి కోల్పోయి సూర్యుని వైపు ఆకర్షించబడుతుంది *

- (2) చంద్ర పరిభ్రమణం ఆగిపోతుంది
- (3) ధ్రువాలు వాటి స్థలాలను సూర్యకుంభాయి
- (4) సముద్రాలు యింకిపోతాయి

98. Ravi was born on 29th February, 1964. The number of birthdays he has celebrated upto the year 2011 is

రవి 1964 ఫిబ్రవరి 29 న జన్మించాడు. 2011 వరకు అతను ఎన్ని పుట్టినరోజులు జరుపుకున్నాడు

- (1) 10
- (2) 14
- (3) 13
- (4) 11

99. 'Kolkata' is located at 88° E longitude and Chennai at 70° E longitude. The time difference between these two cities is

- (1) 1 hour 12 mins
- (2) 1 hour 16 mins
- (3) 1 hour 04 mins
- (4) 1 hour 08 mins

'కోల్కతా' 88° తూ. రేఖాంశంపైన, 'చెన్నై' 70° తూ. రేఖాంశంపైన ఉన్నాయి. ఈ రెండు నగరాలకి సమయం మధ్యలో ఉన్న తేడా

- (1) 1 గం॥ 12 ని॥ లు *
- (2) 1 గం॥ 16 ని॥ లు
- (3) 1 గం॥ 04 ని॥ లు
- (4) 1 గం॥ 08 ని॥ లు

100. The temperature in 'Visakhapatnam' is 40°C. The temperature on Mt. Everest at the height of 8,848 mts will be

'విశాఖపట్నం' లో ఉష్ణోగ్రత 40° సెం॥గ్రీ॥ అయిన 8,848 మీ॥ ఎత్తు కలిగిన ఎవరెస్టు శిఖరం మీద ఉష్ణోగ్రత

- (1) 12°C
- (2) -12°C ✓
- (3) 15°C
- (4) -15°C

101. The Negroes of central and south Africa are known as

- (1) Bantus
- (2) Bushmen
- (3) Pigmies
- (4) Bedouins

మధ్య మరియు దక్షిణ ఆఫ్రికాలలో ఉన్న నీగ్రోలను ఈ విధంగా పిలుస్తారు

- (1) బంటూలు
- (2) బుష్మెన్లు
- (3) పిగ్మీలు
- (4) బెడోయిన్లు

102. The flat lands which are 300mts above the sea level are known as

- (1) plains
- (2) low lands
- (3) high lands
- (4) valleys

సముద్ర తలం నుండి 300 మీ. ఎత్తుకలిగిన సముతల భూభాగాన్ని ఈ విధంగా పిలుస్తారు

- (1) మైదానాలు
- (2) పల్లపు భూములు
- (3) హైలాండ్స్
- (4) లోయలు

103. 'Anemos' means

- (1) water
- (2) birds
- (3) animals
- (4) wind

'అనిమోస్' అనగా

- (1) నీరు
- (2) పక్షులు
- (3) జంతువులు
- (4) గాలి.

104. The Panama canal connects these two water bodies.

- (1) The Pacific and the Atlantic oceans
- (2) The Atlantic ocean and the Mediterranean sea
- (3) The Indian and the Atlantic oceans
- (4) The Indian and the Pacific oceans

'పనామా కాలువ' ఈ క్రింది జలభాగాలను కలుపుతుంది

- (1) పసిఫిక్ మరియు అట్లాంటిక్ మహాసముద్రాలు
- (2) అట్లాంటిక్ మహాసముద్రము మరియు మధ్యధరా సముద్రము
- (3) హిందూ మరియు అట్లాంటిక్ మహాసముద్రాలు
- (4) హిందూ మరియు పసిఫిక్ మహాసముద్రాలు

105. The world famous Niagara falls are located between these two lakes.

- (1) Michigan and Superior
- (2) Superior and Ontario
- (3) Erie and Ontario
- (4) Huran and Michigan

ప్రపంచ ప్రఖ్యాత 'నియోగరా' జలపాతం ఈ రెండు సరస్సుల మధ్య ఉన్నది

- (1) మిచిగాన్ మరియు సుపీరియర్
- (2) సుపీరియర్ మరియు ఓంటారియో
- (3) ఈరీ మరియు ఓంటారియో
- (4) హ్యూరాన్ మరియు మిచిగాన్

106. One of the following deserts is not a hot desert.

- (1) Gobi
- (2) Kalahari
- (3) Atacama
- (4) Sahara

ఈ క్రింది వాటిలో 'ఉష్ణ ఎడారి' కానిది

- (1) గోబీ
- (2) కలహారి
- (3) అటకామా
- (4) సహారా

BOOKLET **B**

107. The Chalukya king who defeated the Rashtrakutas and occupied Malkhed was

- (1) Tailapa-III
- (2) Someswara - IV
- (3) Tailapa-I
- (4) Tailapa-II

రాష్ట్రకూటులను ఓడించి 'మాల్కేడ్'ను పశురుచుకున్న చాళుక్యరాజు

- (1) మూడువ తలపుడు
- (2) నాల్గవ సోమేశ్వరుడు
- (3) ఒకవ తలపుడు
- (4) రెండవ తలపుడు

108. Azad Hind Fauz was formed during this period.

- (1) First war of independence
- (2) Noncooperation movement
- (3) World war-I
- (4) World war-II

అజాద్ హింద్ ఫౌజ్ ఈ కాలంలో స్థాపించబడినది

- (1) మొదటి స్వాతంత్ర్య సంగ్రామం
- (2) సహాయ నిరాకరణోద్యమకాలం
- (3) మొదటి ప్రపంచ యుద్ధకాలం
- (4) రెండవ ప్రపంచ యుద్ధకాలం

109. The capital of British India was shifted from Calcutta to Delhi at the end of this movement.

- (1) Civil disobedience movement
- (2) Home rule movement
- (3) Salt satyagraha movement
- (4) VandeMataram movement

బ్రిటీషు ఇండియా రాజధాని 'కలకత్తా'నుండి 'ఢిల్లీ'కి ఈ ఉద్యమం చివరలో మార్చబడినది

- (1) శాసనోల్లంఘనోద్యమం
- (2) హోమ్ రూల్ ఉద్యమం
- (3) ఉప్పు సత్యాగ్రహ ఉద్యమం
- (4) వందే మాతరం ఉద్యమం

110. Santals were the tribal people of these states.

- (1) Orissa and Andhra Pradesh
- (2) Karnataka and Maharashtra
- (3) Bengal and Bihar
- (4) Maharashtra and Madhya Pradesh

'సంతాలు' ఈ రాష్ట్రానికి చెందిన తెగవారు

- (1) ఒరిస్సా మరియు ఆంధ్రప్రదేశ్
- (2) కర్ణాటక మరియు మహారాష్ట్ర
- (3) బెంగాలు మరియు బీహారు
- (4) మహారాష్ట్ర మరియు మధ్యప్రదేశ్

111. English was introduced in India by this Governor General.

- (1) Cornwallis
- (2) Warren Hastings
- (3) Wellesley
- (4) William Bentinck

'ఇంగ్లీషు'ను భారత దేశంలో ప్రవేశపెట్టిన గవర్నరు-జనరల్

- (1) కార్న్ వాలిస్
- (2) వారన్ హేస్టింగ్స్
- (3) వెల్లెస్లీ
- (4) విలియం బెంటింక్

112. The King who started the Saka era is

- (1) Srimukha Satakarni
- (2) Harshavardhana
- (3) Ashoka
- (4) Kanishka

'శక యుగము' ను ప్రారంభించిన రాజు

- (1) శ్రీముఖ శాతకర్ణి
- (2) హర్షవర్ధనుడు
- (3) ఆశోకుడు
- (4) కనిష్కుడు

113. The 'Satavahana empire' was divided into

- (1) Nadulu
- (2) Valanadulu
- (3) Viharas
- (4) Aharas

'శాతవాహన సామ్రాజ్యం' ఈ క్రింది విధంగా విభజించబడినది

- (1) నాడులు
- (2) వలనాడులు
- (3) విహారాలు
- (4) ఆహారాలు

114. 'Alberuni' was the court scholar of this king.

- (1) Mohammed-Bin-Tughlak
- (2) Ala-ud-din Khilji
- (3) Ghori Mohammed
- (4) Gajini Mohammed

'అల్-బెరూనీ' వీరి ఆస్థాన పండితుడు

- (1) ముహమ్మద్-బిన్-తుగ్లక్
- (2) అల్లా-ఉద్దీన్ ఖిల్జీ
- (3) ఘోరీ ముహమ్మదు
- (4) ఘజినీ ముహమ్మదు

115. The names of the Satavahana kings are given below :

- A. Pulumavi
- B. Srimukha Satakarni
- C. Yagnasri Satakarni
- D. Hala

Identify the correct option which has the chronological order of the Satavahana dynasty.

శాతవాహన రాజుల పేర్లు ఈ క్రింద నీయబడినవి

- A: పులోమావి
- B. సిముఖ శాతకర్ణి
- C. యజ్ఞశ్రీ శాతకర్ణి
- D. హాలుడు

శాతవాహన సామ్రాజ్యం యొక్క సరియైన క్రమానుగతాన్ని గుర్తించండి

- (1) B, C, A, D
- (2) C, B, D, A
- (3) A, B, C, D
- (4) B, A, D, C

116. 'Kusi Nagara' was the death place of this person.

- (1) Guru Nanak
- (2) Ashoka, the Great
- (3) Buddha
- (4) Vardhamana Mahavira

'కుశి నగరం' ఈ వ్యక్తి మరణించిన స్థలం

- (1) గురు నానక్
- (2) అశోకుడు
- (3) బుద్ధుడు
- (4) వర్ధమాన మహావీరుడు

BOOKLET **B**

117. The Pandyas ruled from this place.

- (1) Devagiri
- (2) Malkhed
- (3) Madurai
- (4) Dwara Samudra

పాండ్యులు ఈ ప్రాంతం నుండి పరిపాలించారు

- (1) దేవగిరి
- (2) మాల్కేడ్
- (3) మదురై
- (4) ద్వార సముద్రం

118. The Mughal emperor who gave permission to the English to trade with India was

- (1) Jahangir
- (2) Shahjahan
- (3) Aurangzeb
- (4) Akbar

ఈ మొగల్ చక్రవర్తి ఇంగ్లీషు వారికి భారతదేశంలో వర్తకం జరుపుకునేందుకు అనుమతి మంజూరు చేశాడు

- (1) జహంగీరు
- (2) షాజహాన్
- (3) ఔరంగజేబు
- (4) అక్బరు

119. 'Ibadat Khana' which was constructed by 'Akbar' was a

- (1) court hall
- (2) auditorium
- (3) prayer hall
- (4) meeting hall

'అక్బరు' చే నిర్మించబడిన 'ఇబాదత్ ఖానా' అనేది

- (1) సభా మందిరము
- (2) ఆడిటోరియం
- (3) ప్రార్థనా మందిరము
- (4) సమావేశ మందిరము

120. The woman who resisted the Moghuls at Ahmednagar was

- (1) Rani Rudrama
- (2) Jhansi Laxmi Bai
- (3) Chand Bibi
- (4) Zizia Bai

అహ్మద్ నగరు పర్షియన్లు నిలువరించిన స్త్రీ

- (1) రాణి రుద్రమ
- (2) ఝాన్సీ లక్ష్మీబాయి
- (3) చాంద్ బీబీ
- (4) జిజియా బాయి

121. He was a non-Mughal ruler.

- (1) Akbar
- (2) Babar
- (3) Humayun
- (4) Shershah

మొఘల్ పాలకుడు కానివారు

- (1) అక్బరు
- (2) బాబరు
- (3) హుమాయూన్
- (4) షేర్షా

122. This Sultan was against the superiority of the 'Khalifa'.

- (1) Mohammed-Bin-Tughlak
- (2) Mubarak Khilji
- (3) Balban
- (4) Ala-ud-din Khilji

ఖలీఫాల్ అధికారాన్ని వ్యతిరేకించిన సుల్తాను

- (1) మహమ్మద్-బిన్-తుగ్లక్
- (2) ముబారక్ ఖిల్జీ
- (3) బాల్బాన్
- (4) అల్లా-ఉద్-దీన్-ఖిల్జీ

123. The main objective of the political parties is

- (1) to criticize the ruling party
- (2) to create political awareness among the people
- (3) to increase the strength of their party
- (4) to mobilize financial resources for their party

రాజకీయ పార్టీల యొక్క ముఖ్యలక్ష్యం

- (1) అధికార పార్టీని విమర్శించడం
- (2) ప్రజలలో రాజకీయ చైతన్యాన్ని కలిగించడం
- (3) వారి పార్టీని బలోపేతం చేయడం
- (4) వారి పార్టీకి కావలసిన ఆర్థిక వనరులను సమకూర్చుకోవడం

124. A man on a motor vehicle reached a junction and there are two roads in front of him in a 'V' shape. This junction is called a

- (1) 'Forearm' junction
- (2) traffic island.
- (3) 'T' junction
- (4) 'Y' junction

ఒక వ్యక్తి మోటారు వాహనంపై ఒక కూడలికి చేరుకున్నాడు. అతని ఎదురుగా రెండు రూదారులు 'V' అకారంలో ఉన్నవి. ఈ కూడలిని ఈ విధంగా పిలుస్తారు

- (1) ముంజేతి కూడలి
- (2) ట్రాఫిక్ ఇలాండ్
- (3) 'T' కూడలి
- (4) 'Y' కూడలి

125. L.I.C. was nationalized by this Prime Minister.

- (1) Rajiv Gandhi
- (2) Lal Bahadur Shastri.
- (3) Jawaharlal Nehru
- (4) Indira Gandhi

'జీవిత భీమా సంస్థ'ను జాతీయం చేసిన ప్రధాన మంత్రి

- (1) రాజీవ్ గాంధీ
- (2) లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి
- (3) జవహర్ లాల్ నెహ్రూ
- (4) ఇందిరా గాంధీ

126. 'Widow marriages' are the contribution of this person.

- (1) Kandukuri Veeresalingam
- (2) Tanguturi Prakasam
- (3) Vivekananda
- (4) Dayananda Saraswathi

'వితంతు వివాహాలను' ప్రోత్సహించిన వ్యక్తి

- (1) కందుకూరి వీరేశలింగం
- (2) బంగుఱూరి ప్రకాశం
- (3) వివేకానందుడు
- (4) దయానంద సరస్వతి

BOOKLET **B**

127. This is not a 'social welfare scheme'.

- (1) Apadbandhu
- (2) Annapurna
- (3) Food for work
- (4) Deepam

ఇది సాంఘిక సంక్షేమ పథకం కాదు

- (1) అపదబంధు
- (2) అన్నపూర్ణ
- (3) పనికి అహారపథకం
- (4) దీపం

128. The central government is ruled in his name.

- (1) Parliament
- (2) Judiciary
- (3) Prime Minister
- (4) President

కేంద్ర ప్రభుత్వ పరిపాలన వీరి పేరు మీదుగా జరుగుతుంది

- (1) పార్లమెంట్
- (2) న్యాయవ్యవస్థ
- (3) ప్రధాన మంత్రి
- (4) రాష్ట్రపతి

129. The reason for India being called a federation and unitary state is

- (1) One single citizenship and supremacy of the Center over the states
- (2) A written constitution and establishment of an independent Supreme Court

(3) Distribution of powers between the Center and the State and the establishment of the Supreme Court in the Center

- (4) Residuary powers in the Center and a written Constitution

'భారత దేశం ఒక సమాఖ్య మరియు ఏక కేంద్ర రాజ్యం' అని పిలువబడడానికి గల కారణాలు

- (1) ఒకే పౌరుత్వం ప్రజలకు యివ్వటం, రాష్ట్రాలపై కేంద్రానికి ఉన్నత అధికారాలను దత్తం చేయడం
- (2) లిఖిత రాజ్యాంగం, స్వతంత్ర్యప్రతిపత్తి కలిగిన అత్యున్నత న్యాయస్థానాన్ని ఏర్పాటు చేయడం
- (3) కేంద్ర, రాష్ట్రప్రభుత్వాల మధ్య అధికారాల వంపిణీ మరియు కేంద్రంలో స్వతంత్ర్య ప్రతిపత్తి ఉన్న అత్యున్నత న్యాయ స్థానాన్ని ఏర్పాటు చేయటం
- (4) కేంద్రానికి అవశిష్టాధికారాలు యివ్వటం, లిఖిత రాజ్యాంగాన్ని కలిగి ఉండటం ✓

130. The system proposed by Balwanth Rai Mehta committee was the

- (1) four tier system
- (2) five tier system
- (3) two tier system
- (4) three tier system

'బల్వంత్ రాయ్ మెహతా కమిటీ' ఈ విధానమును సిఫారసు చేసినది

- (1) నాలుగంచెల విధానం
- (2) ఐదంచెల విధానం
- (3) రెండంచెల విధానం
- (4) మూడంచెల విధానం ✓

131. Some kinds of organizations are given in view of "access to finance". Partnerships, companies, single proprietorships and corporations. Identify the first priority among them.

- (1) Corporations
- (2) Single proprietorship
- (3) Companies
- (4) Partnerships

విత్త లభ్యత ఆధారముగా కొన్ని సంస్థలను దిగువనీయడమైనది. భాగస్వామ్యములు, కంపెనీలు, ఏకయాజమాన్యము, కార్పొరేషన్లు, వీటిలో మొదటి ప్రాధాన్యతను గుర్తించండి

- (1) కార్పొరేషన్లు
- (2) ఏకయాజమాన్యము
- (3) కంపెనీలు
- (4) భాగస్వామ్యములు

132. The formula to find out the literacy rate is

- (1) $\frac{\text{Total no. of literates}}{\text{Total population above 7 years of age}} \times 100$
- (2) $\frac{\text{Total no. of literates}}{\text{Total population below 6 years of age}} \times 100$
- (3) $\frac{\text{Total no. of illiterates}}{\text{Total population above 7 years of age}} \times 100$
- (4) $\frac{\text{Total no. of literates}}{\text{Total population above 6 years of age}} \times 100$

అక్షరాస్యత రేటు కనుగొనుటకు సూత్రము

- (1) $\frac{\text{మొత్తం అక్షరాస్యుల సంఖ్య}}{7 సం॥ల వయస్సు పైబడిన మొత్తం జనాభా} \times 100$
- (2) $\frac{\text{మొత్తం అక్షరాస్యుల సంఖ్య}}{6 సం॥ల లోపు వయస్సు కలిగిన జనాభా మొత్తం} \times 100$
- (3) $\frac{\text{మొత్తం నిరక్షరాస్యుల సంఖ్య}}{7 సం॥ల వయస్సు పై బడిన మొత్తం జనాభా} \times 100$
- (4) $\frac{\text{మొత్తం అక్షరాస్యుల సంఖ్య}}{6 సం॥ల వయస్సు పైబడిన మొత్తం జనాభా} \times 100$

BOOKLET **B**

133. The cutoff level of annual income for poverty line is Rs. 18,000 p.a.

Rajayya's income is Rs. 21,000 p.a. Choose the correct statement of interpretation.

- (1) He has an income of the middle class.
- (2) He is just above the poverty line
- (3) Rajayya is the richest person.
- (4) He is just a rich person.

దారిద్ర్యరేఖకు పరిమితి సం॥రానికి 18,000 రూపాయలు. రాజయ్య సంవత్సరాదాయం రూ. 21,000. సరియైన వివరణను గుర్తించండి.

- (1) రాజయ్య ఆదాయం మధ్య తరగతివారి ఆదాయం
- (2) రాజయ్య దారిద్ర్య రేఖకు ఎగువన ఉన్నాడు,
- (3) రాజయ్య అందరికన్నా ధనవంతుడు
- (4) రాజయ్య ధనవంతుడు

134. 'Gold' is

- (1) both a private and free good
- (2) both a consumer and public good
- (3) both a capital and economic good
- (4) both a capital and perishable good

'బంగారము' అనునది

- (1) ప్రైవేట్ మరియు ఉచిత వస్తువు
- (2) వినియోగ మరియు వర్తక వస్తువు
- (3) మూలధనం మరియు ఆర్థిక వస్తువు
- (4) మూలధనం మరియు సహజ వస్తువు

135. A person has two options of reaching a place, by 'train' and by 'air'. He opted to go by air. The 'want' as fulfilled by him has this characteristic feature.

- (1) Wants are recurring
- (2) Wants are competitive
- (3) Wants are unlimited
- (4) Wants are substitutive

ఒక వ్యక్తి ఒక ఊరికి చేరుటకు రైలు, విమానం అనే రెండు మార్గములున్నవి. అతను తన ప్రయాణానికి విమానాన్ని ఎంచుకుంటే, ఈ ఎంపిక 'కోరిక'ల యొక్క ఈ లక్షణాన్ని కలిగి యుందని చెప్పవచ్చును

- (1) కోరికలు మరలా మరలా వుండతాయి
- (2) కోరికలు ఒకదానితో ఒకటి పోటీ పడతాయి.
- (3) కోరికలు అపరిమితము
- (4) కోరికలు ప్రత్యామ్నాయాలు

136. This is not the objective of social forestry.

- (1) For scenic beauty
- (2) To produce raw material for paper
- (3) To supply firewood to rural people
- (4) To supply firewood to urban poor

ఇది సామాజిక అడవుల లక్ష్యంకాదు

- (1) సుందర దృశ్యాల కొరకు
- (2) కాగితపు తయారీకి గాను ముడిపరుకు ఉత్పత్తి చేయడం
- (3) గ్రామీణ ప్రజలకు వంటచెరకును సరఫరా చేయడం
- (4) పట్టణ వీధులకు పంట చెరకును సరఫరా చేయడం

137. Industrial structure in Andhra Pradesh in percentage

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పారిశ్రామిక నిర్మాణం (శాతంలో)

Sr. No. క్ర. సంఖ్య	Name of the industries group పరిశ్రమల సముదాయం పేరు	Employment ఉద్యోగిత		Fixed capital స్థిర మూలధనం	
		1960	1990	1960	1990
1.	Agro based industries వ్యవసాయాధారిత పరిశ్రమలు	84	55	57	18
2.	Non agro based industries వ్యవసాయాధారేతర పరిశ్రమలు	16	45	43	82
		100	100	100	100

The structural changes as shown in the table reveal

- (1) that economic development took place.
- (2) an improvement in the tertiary sector
- (3) that consumers are less interested in agro products
- (4) that fertility of land is decreased

పట్టికలో చూపబడిన నిర్మాణాత్మక మార్పులు ఈ విషయాన్ని తెలియ చేస్తున్నాయి

- (1) ఆర్థికాభివృద్ధి చోటు చేసుకుంది.
- (2) తృతీయ రంగంలో అభివృద్ధి
- (3) వ్యవసాయాధారిత ఉత్పత్తుల పట్ల వినియోగ దారుల నిరాసక్తత
- (4) భూసారం తగ్గినది

138. 'Kamala' bought one dozen Simla apples last week at a price of Rs. 200/-. She bought two dozen this week for Rs. 550/-.

This transaction

- (1) follows the law of supply
- (2) is against the law of supply
- (3) follows the law of demand
- (4) is against the law of demand

'కమల' ఒక డజను సిమ్లా యాపిళ్ళను క్రితం వారము రూ. 200/- లకు కొన్నది. అదే రకం యాపిళ్ళ రెండు డజన్లను ఈ వారం రూ. 550/- లకు కొన్నది. ఈ లావాదేవీ ఈ సూత్రమును అనుసరించి ఉన్నది

- (1) సరఫరా సూత్రాన్ని అనుసరించి ఉన్నది
- (2) సరఫరా సూత్రానికి వ్యతిరేకముగా ఉన్నది
- (3) డిమాండ్ సూత్రాన్ని అనుసరించి ఉన్నది
- (4) డిమాండ్ సూత్రానికి వ్యతిరేకముగా ఉన్నది

BOOKLET **B**

139. "Proceeding from simple to complex" is a

- (1) maxim (2) strategy
(3) technique (4) device

'సరళత నుండి సంక్లిష్టతకు వెళ్ళుట' అనునది ఒక

- (1) నియమం (2) పూహం ✓
(3) యుక్తి (4) ఉపకరణం

140. "Listening to others with due respect and attention" relates to this instructional objective.

- (1) Knowledge
(2) Skill
(3) Attitude
(4) Understanding

'ఇతరుల మాటల వల్ల గౌరవం కలిగి వినుట' అనునది ఈ బోధనా లక్ష్యమునకు సంబంధించినది

- (1) జ్ఞానం (2) నైపుణ్యం
(3) నైతికత (4) అవగాహన

141. This is an instructional material for a teacher.

- (1) Workbooks
(2) Supplementary material
(3) Atlas
(4) Curriculum guides

ఈ బోధనా సామగ్రి ఉపాధ్యాయులకు సంబంధించినది

- (1) వర్క్ బుక్లు
(2) అనుబంధ సామగ్రి
(3) అట్లాసు
(4) కరికులం గైడులు

142. To increase children's interest and readability, cartoons are used in this graph.

- (1) Line graph
(2) Bar graph
(3) Pictorial graph
(4) Flannel graph

విద్యార్థులలో అభిరుచులను, పఠనసామర్థ్యమును పెంపొందించుటకు వాడే కార్టూన్లకు ఈ గ్రాఫ్ ను ఉపయోగింతురు

- (1) రేఖాచిత్రాల గ్రాఫ్
(2) బార్ గ్రాఫ్
(3) సచిత్ర గ్రాఫ్
(4) ఫ్లానెల్ గ్రాఫ్

143. In a group-directed instructional strategy, many speakers present their views and experiences on an important topic. This is called as

- (1) socialized recitation
(2) debate
(3) symposium
(4) panel discussion

ఈ జట్టు నిర్దేశిత బోధనా పూహంలో ఒక సుఖ్యమైన అంశంపై అనేకమంది వక్తలు వారి అభిప్రాయములు మరియు అనుభవాలను వ్యక్తం చేస్తారు. దానిని ఈ విధంగా పేర్కొంటారు

- (1) సాంఘిక ఉద్ఘాటన
(2) సంవాద (డిబేటు)
(3) సింపోజియం
(4) పానెల్ చర్చ

144. Ability to work with a group and to seek cooperation from other members is related to this type of skill.

- (1) Social skill
- (2) Intellectual skill
- (3) Communicative skill
- (4) Critical thinking skill

జట్టు సభ్యులతో పని చేయు సామర్థ్యము మరియు ఇతర సభ్యుల సహకారం తీసుకొనుట ఈ రకమైన నైపుణ్యమునకు సంబంధించినది

- (1) సాంఘిక నైపుణ్యం,
- (2) బౌద్ధిక నైపుణ్యం
- (3) భాష వ్యక్తీకరణనైపుణ్యం
- (4) నిశిత ఆలోచనా నైపుణ్యం

145. Identify the true statement.

- (1) Problem-solving involves a mental activity only.
- (2) Problem-solving involves a physical activity only.
- (3) Problem-solving involves more mental activity and less physical activity.
- (4) Problem-solving involves less mental activity and more physical activity.

సరియైన వాక్యమును గుర్తించండి

- (1) సమస్య పరిష్కారము మానసిక చర్య మాత్రమే
- (2) సమస్య పరిష్కారము శారీరక చర్య మాత్రమే
- (3) సమస్య పరిష్కారము ఎక్కువ మానసిక చర్యల మరియు తక్కువ శారీరక చర్యలలో కూడి ఉంటుంది
- (4) సమస్య పరిష్కారము తక్కువ మానసిక చర్యల మరియు ఎక్కువ శారీరక చర్యలలో కూడి ఉంటుంది

146. "Radio, cartoon, dramatics are non-projected aids".

Identify the pedagogical term that is a substitute for the above mentioned aids.

- (1) Graphic aid, audio aid, activity aid
- (2) Activity aid, audio aid, graphic aid
- (3) Activity aid, graphic aid, audio aid
- (4) Audio aid, graphic aid, activity aid

రేడియో, కార్టూన్, నాటకీకరణ అనుసంపది ప్రక్షేపితంకాని (non-projected) బోధనోపకరణములు' వీటికి గల సరియైన విద్యాపరిష్కార పేర్లు పరుసగా

- (1) గ్రాఫిక్ ఉపకరణం, శ్రవణ ఉపకరణం, కృత్య ఉపకరణం
- (2) కృత్య ఉపకరణం, శ్రవణ ఉపకరణం, గ్రాఫిక్ ఉపకరణం
- (3) కృత్య ఉపకరణం, గ్రాఫిక్ ఉపకరణం, శ్రవణ ఉపకరణం
- (4) శ్రవణ ఉపకరణం, గ్రాఫిక్ ఉపకరణం, కృత్య ఉపకరణం.

147. "A student predicts the temperature of the forthcoming day based on the past three days' report".

This competency is based on the realization of this objective.

- (1) Understanding
- (2) Application
- (3) Interest
- (4) Knowledge

"ఒక విద్యార్థి గత మూడు రోజుల నివేదిక ఆధారంగా రేపటి రోజున ఉండే ఉష్ణోగ్రతను ఊహించగల్గుట" అను సామర్థ్యము ఈ లక్ష్యసాధనకు సంబంధించినది

- (1) అవగాహన
- (2) వినియోగత
- (3) ఆభిరుచి
- (4) జ్ఞానం

BOOKLET **B**

148. Note taking is one of the methods of teaching social studies. It is based on this assumption.

- (1) They provide a permanent record and afford easy reference.
- (2) Notes help to score more marks.
- (3) Reading material from textbooks is tough and beyond the comprehension of average students.

(4) The syllabus in the subject is overloaded.

సాంఘిక శాస్త్ర బోధనలో నోట్సు వ్రాయించు పద్ధతి యొక్క ఉద్దేశ్యము

- (1) ఇది శాశ్వత రికార్డుగా, సులభంగా రెఫర్ చేయుటకు అనువుగా ఉంటుంది
- (2) నోట్సు ఎక్కువ మార్కులు సంపాదించుటకు తోడ్పడును
- (3) పాఠ్యపుస్తకములనుండి విషయాన్ని చదవడం కష్టమైన పని మరియు ఇది సగటు విద్యార్థి అవగాహన సామర్థ్యమునకు మించినది
- (4) సాంఘిక శాస్త్ర సిలబస్ అధిక భారంగా ఉంది

149. Brainstorming means

- (1) No more ideas are generated, the brain is in a confused state
- (2) It is a technique used in clinical psychology
- (3) It is a technique very widely used in teaching social studies
- (4) It stimulates us to create ideas but does not bother whether the ideas are purposeful and meaningful

మేథోమధనం (Brainstorming) అనగా

- (1) మెదడు సంక్షోభంలో ఉండి, ఎటువంటి ఆలోచనలు ఉండవు

- (2) ఇది క్షినికల్ సైకాలోజీలో వాడేవిధానం
- (3) ఇది సాంఘిక శాస్త్రంలో చాలా విరివిగా ఉపయోగించు విధానం

(4) ఇది ఆలోచనలను ఉద్దీపన చేయును, కాని ఇట్టి ఆలోచనలు అర్థవంతమైనవా, ఉద్దేశ్యపూరితమైనవా పట్టించుకోదు

150. The steps of the problem method are jumbled here :

- A. Drawing preliminary conclusions
- B. Discovering specific problem
- C. Exploring the problem
- D. Collecting information.
- E. Considering summarization for further study
- F. Evaluating findings

Choose the correct order of the steps.

సమస్య పరిష్కార పద్ధతి సోపానములు ఈ క్రింద మిళితమై యున్నవి

- A. సమస్యపై ప్రాథమికంగా నిర్ణయం చేయుట
- B. ప్రత్యేక సమస్యను కనుగొనుట
- C. సమస్యను అన్వేషించుట
- D. సమాచారమును సేకరించుట
- E. తదుపరి అధ్యయనానికి తగిన విషయ సంగ్రహణ చేయుట
- F. నిర్ణయములను మూల్యాంకనము చేయుట ఈ సోపానాల సరియైన క్రమము

- (1) D, C, B, A, E, F
- (2) C, B, D, A, F, E
- (3) B, D, C, A, F, E
- (4) C, D, B, F, A, E